

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE FUŽINE

SVETI KRIŽ 2, 51322 FUŽINE

tel. 051/835-163 fax. 051/830-000

OIB: 89787614308, web: www.tz-fuzine.hr, e-mail: tzo-fuzine@ri.t-com.hr

IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA I TURISTIČKOG UREDA TZO FUŽINE ZA 2016. GODINU

GORSKI KOTAR
Kvarner

KVARNER
'Diversity is beautiful'

Sadržaj

UVOD	3
REZULTATI TURISTIČKOG PROMETA	4
PRIHODI TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE FUŽINE ZA 2016. GODINU	8
1. Prihodi od boravišne pristojbe	8
2. Prihodi od turističke članarine	8
3. Prihodi iz općinskog proračuna	9
4. Prihodi od aktivnosti	9
5. Prijenos prihoda iz prethodne godine	12
6. Ostali prihodi	13
RASHODI TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE FUŽINE ZA 2016. GODINU	13
I. ADMINISTRATIVNI RASHODI	13
1. Rashodi za radnike	13
2. Rashodi ureda	13
3. Rashodi za rad tijela Turističke zajednice	14
II. DIZAJN VRIJEDNOSTI	14
1. Poticanje i sudjelovanje u uređenju općine	14
2. Manifestacije	17
3. Novi proizvodi	25
III. KOMUNIKACIJA VRIJEDNOSTI	26
1. Online komunikacije	26
2. Offline komunikacije	26
3. Smeđa signalizacija	28
IV. DISTRIBUCIJA I PRODAJA VRIJEDNOSTI	29
1. Sajmovi	29
2. Studijska putovanja	30
3. Posebne prezentacije i reprezentacija	30
V. INTERNI MARKETING	30
1. Edukacija	30
2. Koordinacija subjekata uključenih u turistički promet	31
VI. MARKETINŠKA INFRASTRUKTURA	32
VII. TRANSFER BORAVIŠNE PRISTOJBE OPĆINI (30%)	32
VIII. OSTALO (planovi razvoja turizma, marketing planovi)	32
IX. KREDITNE OBVEZE	33
OSTALO	34

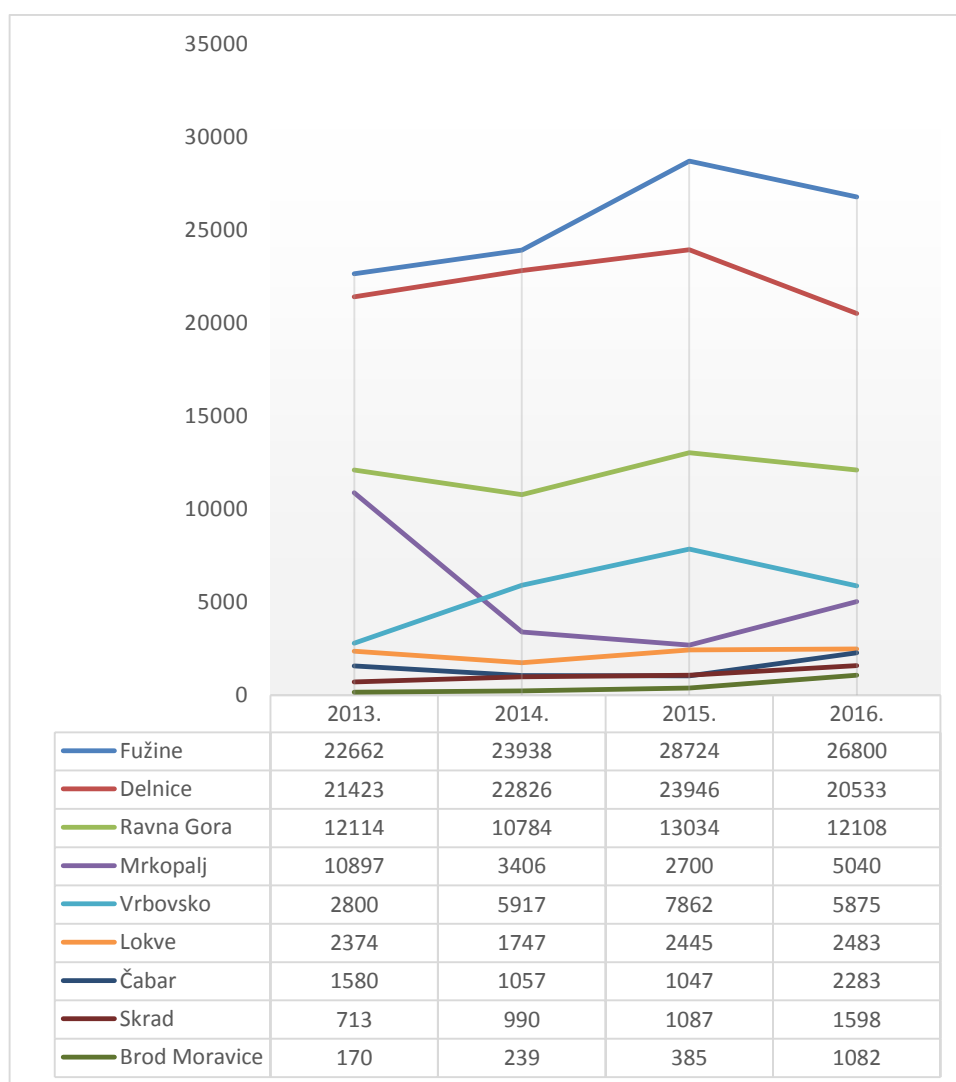
UVOD

Izveštaj o radu direktora i Turističkog ureda Turističke zajednice općine Fužine uobičajen je i Statutom i Zakonom propisan dokument kojega svake godine donosi Skupština Turističke zajednice.

Baza za izradu Izveštaja o radu za 2016. godinu prvenstveno je bio Program rada i Financijski plan po kojem su Turistički ured i direktor radili tijekom protekle godine, a kojeg je donijela Skupština TZO Fužine. Plan se mijenjao tijekom 2016. godine te je 8. studenog 2016. izvršena izmjena plana i usvojen njegov rebalans.

Općina Fužine je i u 2016. godini brojem dolazaka gostiju i ostvarenih noćenja potvrdila status najuspješnijeg turističkog odredišta u Gorskom kotaru (Grafikon 1.).

Grafikon 1. Kretanje broja noćenja u Gorskom kotaru 2013.- 2016.

Izvor: Podaci TZ Kvarnera, sustav eVisitor, 2.1.2017.

Ukupno je, prema podacima TZ Kvarnera prezetim iz sustava eVisitor dana 2.1.2017., na području Turističke zajednice općine Fužine tijekom 2016. godine registrirano **8.856 dolaska** gostiju koji su ostvarili **26.800 komercijalnih noćenja**.

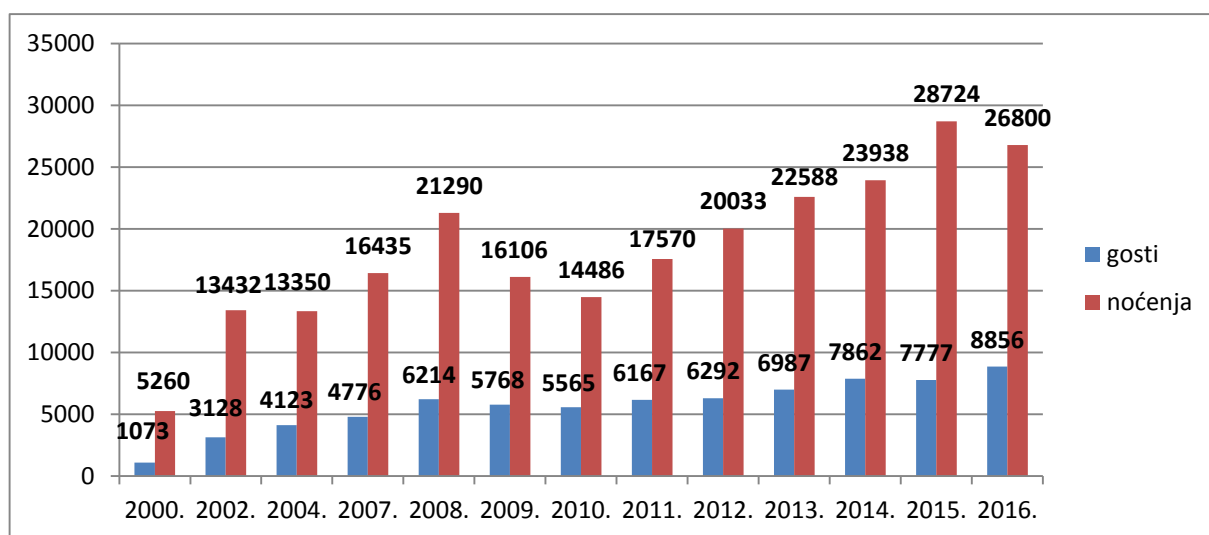
U odnosu na prethodnu 2015. godinu kada smo zabilježili dolazak 7.777 gostiju, ostvareno je **povećanje broja dolazaka za 14 %, dok je broj noćenja manji za 7%**.

Kako smo u 2015. godini ostvarili velik broj noćenja za vrijeme snimanja filma Winnetou, podaci za 2016. godinu su vrlo dobri jer se radi o pravim komercijalnim noćenjima turista. Također, treba napomenuti da je sustav e-visitor iz evidentiranja noćenja izdvojio tzv. sezonske radnike pa je u tom smislu brojčani rezultat dolazaka vredniji, bez obzira na zabilježen pad broja noćenja.

REZULTATI TURISTIČKOG PROMETA

Kako bismo usporedili statističke podatke iz bliže prošlosti i danas, na idućem grafikonu prikazano je kretanje broja dolazaka gostiju i ostvarenih noćenja u proteklih 16 godina.

Grafikon 2. Gosti i noćenja (komercijalni smještaj) TZO Fužine, 2000. – 2016.

Izvor: Podaci TZO Fužine

Kako je iz grafikona vidljivo, bazne 2000. godine imali smo na našem području 1.073 gosta koji su ostvarili 5.260 noćenja. Lanjske godine (2016.) omjer je 26.800 noćenja i 8.856

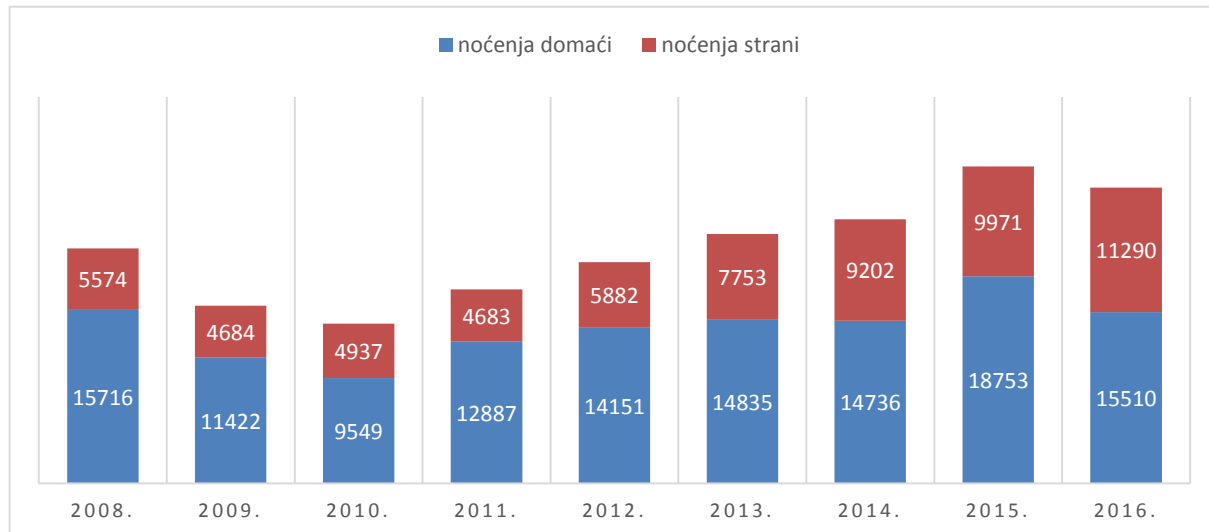
gostiju. Broj noćenja i dolazaka je 5 puta veći, a vrijedno je zabilježiti poraste svih pokazatelja u posljednjih 5 godina i to u broju dolazaka za 40% i broju noćenja za 35%.

Za porast broja turista i cjelokupna turistička kretanja u našem kraju je značajan dolazak inozemnih gostiju i to prvenstveno zbog kontinuiranog osiromašenja domaćih potrošača sve od 2008. godine.

Na grafikonu 3. prikazan je odnos ostvarenih noćenja stranih i domaćih gostiju u proteklih 9 godina.

Značajan porast broja inozemnih noćenja u posljednjih šest godina (2011. – 4683, 2016. – 11290) i dalje ukazuje koja treba biti orijentacija turističke politike na području naše turističke zajednice. Točnije, orijentacija na stranoga gosta jedini je supstitut krize domaćeg tržišta, što nam, istina, povećava tipičnu sezonalnost poslovanja, no na takav se način rada, bez zanemarivanja domaćeg tržišta, ipak treba orijentirati. Strani su gosti bolje platežne moći, odgovaraju im naše cijene, kvalitetu imamo, a oni koji dolaze, ostaju u pravilu duže i ostvaruju više noćenja.

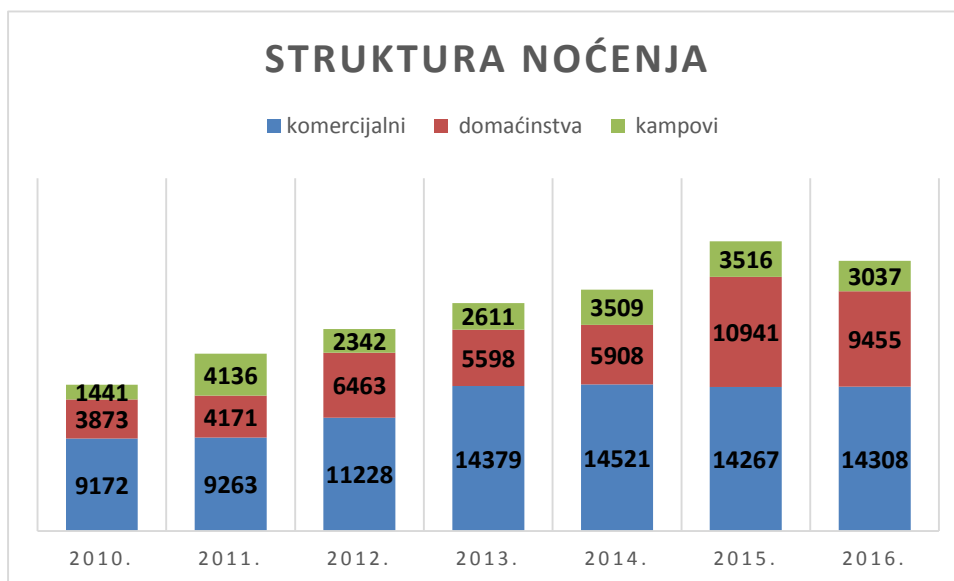
Grafikon 3. Kretanje domaćih i stranih noćenja, TZO Fužine, 2008. - 2016.

Izvor: Podaci TZO Fužine

Što se tiče strukture noćenja, iz grafikona 4. vidljivo je da je u 2016. godini ponovno najviše noćenja zabilježeno u našim najznačajnijim smještajnim objektima: hotelu Bitoraj, hostelu Fužinarska kuća i pansionima (Lovački dom Arnika, apartmani i sobe Ela) – 14.308, što je rezultat na razini prijašnje godine.

Grafikon 4. Struktura noćenja, TZO Fužine, 2010. - 2016.

Izvor: Podaci TZO Fužine

Najviše komercijalnih noćenja, uz zapažen rast, prošle je godine ostvareno u hostelu Fužinarska kuća 7.006 (4.486/2015.), slabije rezultate no godinu prije zabilježili su hotel Bitoraj sa 3.888 noćenja (5.525/ 2015.), te sobe i apartmani Ela – 2.722 noćenja (3.438/2015.).

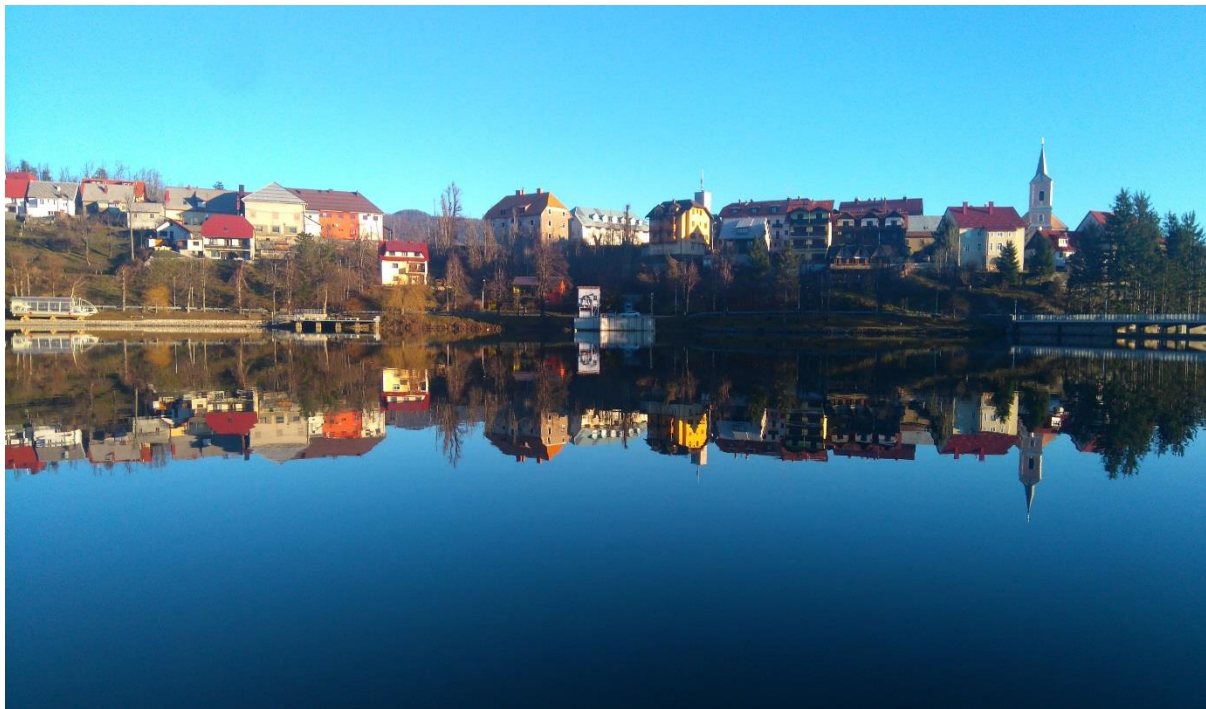
Izvjestan pad u broju noćenja zabilježen je u smještajnim objektima u domaćinstvima, kao i u Skautskom centru Rakov Jarak, no zabilježena su dva organizirana kampiranja izvan skautskog centra pa je broj noćenja u kampovima ostao na razini rezultata iz 2015. godine.

U domaćinstvima se broj noćenja smanjio u odnosu na 2015. godinu, a razlog su noćenja koja su ostvarili sudionici na snimanju filma Winnetou u jesen 2015. godine. Broj noćenja u domaćinstvima u 2016. godini realan je broj noćenja „pravih“ turista.

Što se tiče smještajnih kapaciteta, oni su ostali na razini 2015. godine (577 kreveta). Ukupno na našem području sada raspoložemo sa 582 postelje , a u Skautskom centru, osim stalnih kreveta, postoje i mjesta za šatore za prihvata 60 osoba.

PRIHODI TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE FUŽINE ZA 2016. GODINU

Turistička zajednica općine Fužine je u 2016. godini ostvarila ukupne primitke u iznosu od **847.571,71 kn** što je za 21% manje no godinu dana ranije (1.073.567,89 kn).

1. Prihodi od boravišne pristojbe

Neto iznos naplaćene boravišne pristojbe od noćenja u smještajnim objektima iznosi **81.064,85 kn** (- 37%/2015.). Smanjenje je puno veće nego što je to smanjenje broja noćenja. Naime, u 2015. godini smo ostvarili bruto prihod od članarine i boravišne pristojbe veći od 200.000 kuna, što nas je prema zakonskim odredbama svrstalo u razvijene turističke zajednice. Time su nam automatizmom izvorni prihodi pali za 16%. K tome, 2016. godinu završili smo s potraživanjem od 16.701,46 kn te manjim brojem noćenja za 7%. Dug je zabilježen u sustavu za prijavu gostiju eVisitor, gdje je u svakom trenutku vidljiv nadležnim službama koje poduzimaju mjere naplate.

2. Prihodi od turističke članarine

Prihodi od turističke članarine u 2016. godini iznosili su **25.017,74 kn** što je za 42% manje nego prethodne 2015. godine (43.220,94 kn). Takvo smanjenje prihoda uzrokovano

je ulaskom u sustav „razvijenih“ te novim promjenama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama kojim su smanjene stope za uplatu članarine za obveznike.

3. Prihodi iz općinskog proračuna

Prihodi iz proračuna uplaćeni su od Općine Fužine u ukupnom iznosu od **85.000,00 kn** (154.637,50 kn /2015.)

Sredstva za programske aktivnosti iz Općine Fužine isplaćena su u iznosu od **25.000,00 kn**, a za funkcioniranje turističkog ureda isplaćeno je iz općinskog proračuna **60.000,00 kn**, što je iskorišteno za podmirenje dijela osnovnih troškova ureda.

U 2016. godini iz općinskog proračuna za podršku projektima nije bilo isplata.

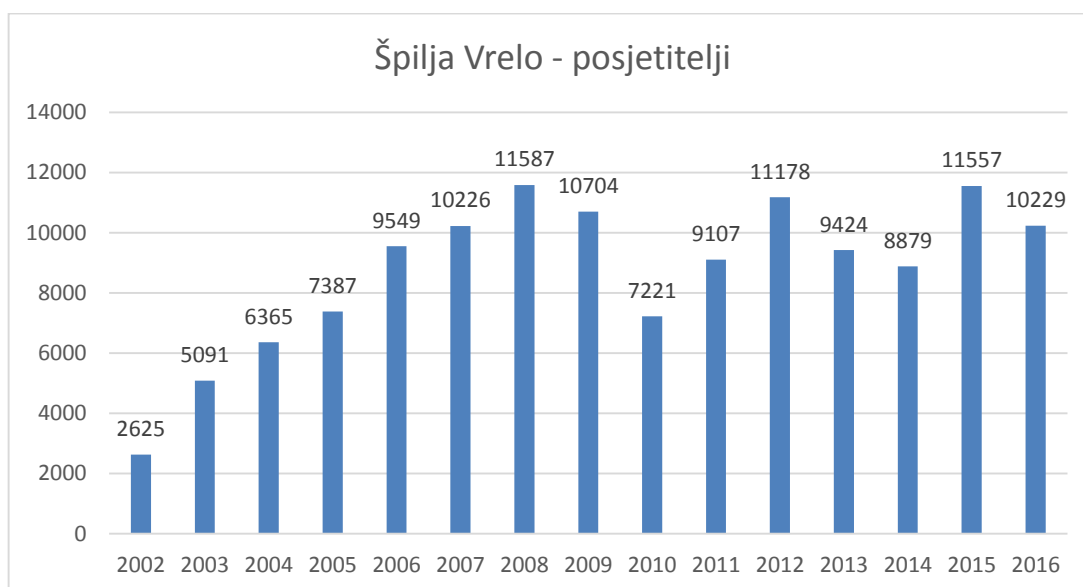
4. Prihodi od aktivnosti

Od prihoda od aktivnosti ukupno je ostvareno **517.920,49 kn** (649.465,77 kn/2015.). Do smanjenja prihoda došlo je prvenstveno zbog projekata koji su planirani i kandidirani, ali nisu prošli na natječajima ministarstava, Hrvatske turističke zajednice i drugih subjekata.

Špilja Vrelo i dalje je najposjećenija atrakcija na našem području. Zadnjih desetak godina broj posjetilaca se ustalio i uglavnom se kreće između 9 i 11 tisuća godišnje. U 2016. godini špilju je razgledalo više od 10.000 posjetitelja.

Naplaćeno je **229.741,00 kn** od prodaje ulaznica. Cijena ulaznica nije se povećavala, što špilju čini konkurentnim sadržajem za domaće posjetitelje manje platežne moći. U 2016. godini i naplata potraživanja je bila dobra iz razloga što se agencijama nudi popust na avansno plaćanje.

Grafikon 5. Špilja Vrelo – posjetitelji, 2002.-2016.

Izvor: Podaci TZO Fužine

Tijekom 2016. godine priljev sredstava od manifestacije Ispraćaj stare godine u podne iznosio je **164.455,50 kn**. Najveći dio odnosi se na polog prihoda s ispraćaja 31.12.2015.

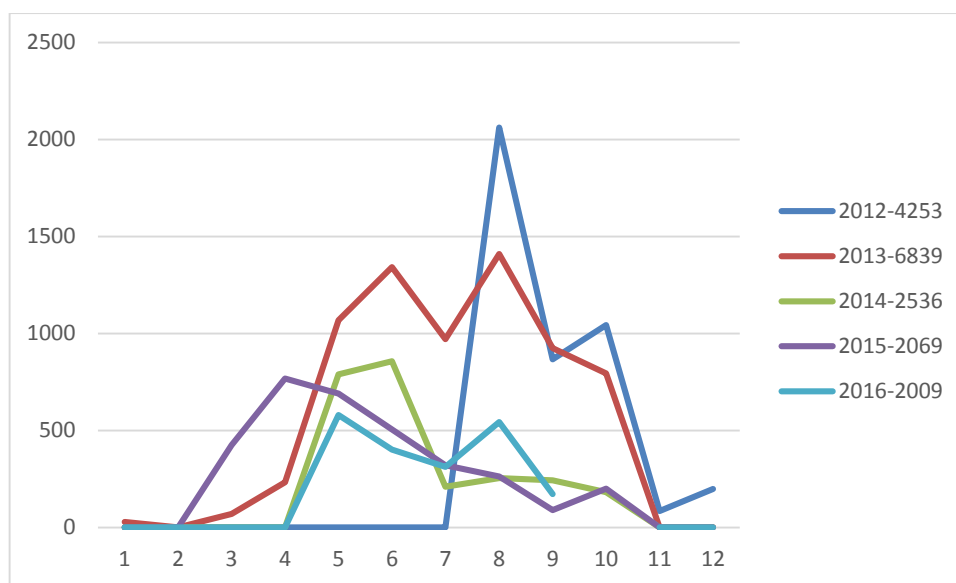
Kao i svake godine javljali smo se na natječaje Ministarstva turizma, Hrvatske turističke zajednice i Primorsko goranske županije. Sveukupno su ostvarene potpore u iznosu od **35.000,00 kuna**. Potpore su ostvarene od Hrvatske turističke zajednice za manifestaciju „Ljeto u Fužinama“ (20.000,00 kn) i za tekuće održavanje turističke infrastrukture 15.000,00 kn. Ostvarili smo i potporu za manifestaciju Ispraćaj Stare godine 2016., no ona je uplaćena i knjižena u 2017. godini.

Od prodaje suvenira na žiro račun uplaćeno je **30.000,00 kn**. Razlog dobre prodaje je izbor autohtonih suvenira koje većinom otkupljujemo od domaćih proizvođača, ali i velik protok ljudi kroz naša dva prodajna mjesta – TIC i recepcijski prostor pred špiljom Vrelo. Uglavnom se odlučujemo za nabavku autohtonih i jeftinijih suvenira koji su traženi među posjetiteljima

Turistički ured Fužine, osim špilje kojom gospodari, osmišljava, planira i ostvaruje dio izleta na našem području u koje uključuje i ostale subjekte. Tako je kroz žiro račun TZO Fužine u 2016. godini prošlo **22.575,00 kn** naplaćenih i isplaćenih sredstava od prodanih karata za brod, vlak, etnografsku zbirku, te usluge vodiča.

U 2016. godini ostvaren je ukupni priljev sredstava od provizije od broda u iznosu od **2.320,61 kn**.

Grafikon 6. Prodane karte po mjesecima – brod, 2012.-2016.

Izvor: Podaci TZO Fužine, Bajer j.d.o.o.

Turistički ured dijelom se bavi i prihvatom turističkih ili izletničkih grupa, gdje dajemo svoju pomoć ukoliko to gosti ili agencije zatraže. Tako smo tijekom prošle godine sudjelovali pri organizaciji boravka nizozemskih gostiju u Špičunku koji boravke na noćenju u posebnom „indijanskom selu“. Također, sudjelovali smo pri prijehu i suorganizaciji izleta više većih ili manjih grupa s kruzera koji su u nešto većem broju počeli uplovljavati u riječku luku. Ostvareni su prihodi od **24.145,25** kuna.

Prihodi od refundacija čine prolazne stavke i iznosili su u 2016. godini **7.626,65 kn**. Turističke zajednice Gorskog kotara podmirile su dio troškova Špancirfesta, a polaznici tečajeva stranih jezika participirali su u ukupnim troškovima sa 50%.

Ostali prihodi od aktivnosti u iznosu od **2.056,48 kn** odnose se na najam prostora od ugostitelja prilikom održavanja ljetnih manifestacija, te prihode od financijske imovine (pozitivne kamate).

5. Prijenos prihoda iz prethodne godine

Na dan 1.siječnja 2016. stanje na žiro računu TZO Fužine iznosilo je 125.545,03 kn, a blagajne 23,60 kn, što ukupno iznosi **125.568,63 kuna**. Takav ostatak prihoda je, među ostalim, rezultat uplata korisnika prostora za Ispraćaj Stare godine i potpora čiji se troškovi pokrivaju u siječnju pa nije realan odraz stvarnog financijskog stanja, odnosno ne predstavlja slobodna sredstva za rad u 2017. godini.

6. Ostali prihodi

Ostali prihodi u iznosu od **13.000,00 kn** odnose se na primljene donacije od TZ PGŽ za manifestaciju Fužine2sea i Općine Fužine za donaciju za manifestaciju Ispraćaj stare godine u podne.

RASHODI TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE FUŽINE ZA 2016. GODINU

I. ADMINISTRATIVNI RASHODI

Administrativni rashodi ostvareni su u iznosu od **416.145,52 kn**. Administrativni rashodi obuhvaćaju:

1. Rashodi za radnike

U TZO Fužine zaposlen je direktor TU (VSS) i 2 djelatnice (VŠS). Za rashode za zaposlene u 2016. godini utrošeno je **332.516,99 kn**. Od toga, za plaće djelatnika 204.200,32 kn, doprinose 105.543,84 kn i poreze 22.772,83 kn. Nije bilo sredstava za isplatu božićnica, naknada za godišnji odmor ili sličnih drugih neporeznih rashoda za radnike.

Nositelji: Turistički ured, direktor Ureda

Rashodi: 332.516,99 kn

2. Rashodi ureda

Turistički ured provodi aktivnosti predviđene godišnjem Programom rada, zaključcima Skupštine i Turističkog vijeća. Rashodi Turističkog ureda obuhvaćaju rashode za usluge, materijal i energiju, financijske i ostale rashode neophodne za obavljanje djelatnosti te troškove nabavke osnovnih sredstava.

Rashodi Turističkog informativnog centra obuhvaćaju rashode za usluge, materijal i energiju, zakup poslovnog prostora te financijske i ostale rashode neophodne za obavljanje djelatnosti.

Kontinuirano pokušavamo smanjiti materijalne troškove, te su tijekom 2016. godine oni iznosili su **82.168,53 kn** što je 15% niže od planiranih 110.000,00 kn i 4,5 % niže od Izmjene plana.

Nositelji: Turistički ured, direktor Ureda, voditelj TIC-a

Rashodi: 82.168,53 kn

3. Rashodi za rad tijela Turističke zajednice

Rad članova Nadzornog odbora, Turističkog vijeća, Skupštine te predsjednika Turističke zajednice općine Fužine se ne honorira, već se jedino podmiruju troškovi djelovanja kao što je to trošak održavanja sjednica. Lani su ti troškovi bili manji od planiranih i iznosili su **1.460,00 kn**.

Nositelj: Turistički ured, direktor Ureda

Rashodi: 1.460,00 kn

II. DIZAJN VRIJEDNOSTI

U suradnji sa svim parterima na području općine, radilo se na unapređenju turističkog proizvoda podizanjem kvalitete turističkih usluga, očuvanjem i stvaranjem privlačnog turističkog okružja.

Turistički informativni centar pružao je informacije o našoj kompletnoj ponudi i to cjelogodišnjim radom subotom, nedjeljom i blagdanima. Od lipnja do početka rujna, Turistički informativni centar otvoren je cjelodnevno.

U ovu kategoriju rashoda spada i organiziranje različitih manifestacija koje su većinom realizirane u skladu s planom, a značajan dio je financijski potpomognut.

1. Poticanje i sudjelovanje u uređenju općine

Turistički ured vodi brigu o održavanju objekata koji su mu povjereni na upravljanje, o saniranju drvene turističke signalizacije te poticanju na redovito ili pojačano održavanje najzanimljivijih turističkih lokaliteta.

Također, redovito usmjeravamo nastojanja za koordinaciju poslova s institucijama zaduženim za održavanje čistoće i vodimo brigu o održavanju prostora prigodom organiziranja različitih priredbi i manifestacijama.

Briga o uređenju i općem izgledu naselja općine Fužine, u turističkom smislu, mora biti konstantna. Redovite aktivnosti se uglavnom provode putem Komunalnog društva i financiraju iz općinskog proračuna. Kako nam je, uz javne površine, posebice značajan izgled naše šetnice i obala jezera Bajer, naša su nastojanja usmjerena ka stalnom poticanju održavanja toga područja. Lanjske godine nismo bili zadovoljni održavanjem javnih površina, posebice ne naših najznačajnijih lokaliteta gdje nam dolazi najviše gostiju – šetnice oko jezera Bajer, područja igrališta, središta naselja i naših parkova. I Turističko vijeće je na svojim sjednicama ukazalo na pad komunalnog standarda u naselju u odnosu na prije nekoliko godina i procjenjuje se da se taj standard (održavanje i zamjena klupa, održavanje čistoće, košenje trave, redovit odvoz i pražnjenje otpada) mora unaprijediti.

Općina Fužine poduzela je aktivnosti na revitalizaciji kaubojskog naselja Roswell kao budućeg novog turističkog proizvoda. Kroz javne radove je naselje očišćeno, a zahvaljujući sudjelovanju na natječaju kod Hrvatske turističke zajednice i vlastitim sredstvima, Općina je uspjela realizirati prvu fazu radova, gdje su u potpunosti ojačani obketa i sačuvani od utjecaja vremenskih prilika.

Posao se nastavlja daljnjim angažiranjem u kojem će aktivno sudjelovati i naš Turistički ured.

Nositelj: Turistički ured

Rashodi: - aktivnosti su realizirane u sklopu redovne djelatnosti

Špilja Vrelo i dalje ostaje naša vrlo značajna turistička atrakcija koja čini i financijski vrlo važan segment za poslovanje i djelovanje Turističke zajednice u cjelini. Špilja je otvorena tijekom cijele godine vikendima, a u ljetnim mjesecima svakodnevno preko cijeloga dana. Također, špilja se za organizirane grupe otvara kad god je to potrebno. Tijekom ljetne sezone, za vođenje u špilji se angažiraju i studenti i srednjoškolci s poznavanjem jezika ili djelatnici na javnim radovima. Špilja je i u 2016. godini zabilježila vrlo dobre rezultate koji su se posljednjih nekoliko godina ustalili na brojni od 10 – 11.000 posjetitelja.

Lanjske smo godine špilji dodali novu atrakciju – indijanski totem koji se koristio pri snimanju novih filmova o Winnetou. Totem je uređen, učvršćen, osvježen bojom i postavljen na postament na kraju špilje, iznad kote poplava, kako bi bio zaštićen od djelovanja vode.

Špilja se tijekom godine redovito čisti i održava, čine se nužni popravci, održava okoliš i rasvjeta, a u troškovima opsluživanja su i naknade učenicima i studentima za sezonski rad/praksu u špilji.

Nositelj: Turistički ured, direktor, djelatnici i vanjski suradnici

Rashodi: 26.099,93 kn

2. Manifestacije

Radi obogaćivanja ponude zbivanja na području općine Fužine organiziraju se ili suorganiziraju različite manifestacije. Lanjske godine je priređen nešto veći broj priredbi. Među najzapaženijima se izdvajaju atraktivna regata tracionalnih morskih barki na jedra, polumaraton i rekreativne utrke u suradnji s Općinom, „Ljeto u Fužinama“ te najveća i najmasovnija - Ispraćaj Stare godine u podne. U kalendar je lani uvrštena i nova sportska manifestacija „Fužine2Sea“ koja je okupila zaljubljenike u brdski biciklizam, kao i nova gastro manifestacija „Šumski gurman fest“ s predstavljanjem ponude iz cijele Hrvatske s pratećim kulturno-zabavnim programom i predstavljanjem običaja. Lanjske je godine obnovljena i manifestacija „Dani goranske kuhinje“ kao sadržaj u predsezoni.

Ukupno je za manifestacije u 2016. godini utrošeno **220.694,13 kn.**

2.1. Organizacija manifestacija

Ljeto u Fužinama je manifestacija začeta još 1993. godine. Od 1998. realizira se kao priredba koja traje tijekom cijelog ljeta, od sredine lipnja do početka rujna. Manifestacije se organiziraju dijelom u vlastitoj organizaciji, dijelom u suorganizaciji s udrugama. Neke su manifestacije potpomognute financijski i materijalno (promidžbeni materijali), a sve su imale promocijsku podršku putem marketinških kanala.

Popis održanih manifestacija u sklopu „Ljeta u Fužinama“:

Međunarodni polumaraton „Tri jezera“ – 18.6.2016.

Rock pod branom – 23.7.2016.

Međunarodni susret orkestara - 13.8.2016.

Koncert klasične glazbe u crkvi - 19.8.2016.

Nositelji: predsjednik TZ, direktor, djelatnici TU, udruge

Rashodi: 19.185,89 kn

Regata tradicijskih morskih barki na jedra postala je već tradicionalna manifestacija i održala se u Fužinama po četvrti put i pokazala se izvrsna u promoviranju ljepota naših jezera.

Nositelji: predsjednik TZ, direktor, djelatnici TU, Fiumare – kvarnerski festival mora i pomorske tradicije

Rashodi: 4.773,00 kn

Dani goranske kuhinje održani su od 1. - 24.3.2016. godine u našim restoranima (restoran hotela Bitoraj, Lovački dom Arnika, konoba Volta) sa ciljem da se, u vrijeme kada nema previše događanja na Kvarneru i u Gorskom kotaru, osigura gostima sadržaj koji će ih privući u destinaciju i ujedno promovirati domaću goransku kuhinju. Restorani su u navedenom razdoblju nudili autohtonu hranu po promotivnim cijenama, a TZ Fužine je osigurala promidžbu i glazbene sastave subotom.

Nositelji: direktor, djelatnici TU, fužinarski restorani

Rashodi: 12.053,00 kn

Šumski gurman fest je uz Dane goranske kuhinje nova zabavna gastro manifestacija koja je održana 31.7.2016. na igralištu pod branom. Manifestacija je bila izvrsno posjećena i prihvaćena od strane gostiju ali i domaćeg stanovništva. Publiku su zabavila kulturno-umjetnička društva, a predstavljena je i izvrsna ponuda hrane i ostalih proizvoda tipičnih za razne djelove Hrvatske.

Nositelji: direktor, djelatnici TU, Plodovi gorja

Rashodi: 10.476,41 kn

Turistička manifestacija **Ispraćaj Stare godine i doček nove godine u podne** je naša najveća i najpoznatija priredba. Manifestacija je 31. prosinca 2016. vrlo uspješno organizirana i po posjećenosti je bila rekordna dosad. „Pala“ je na neradni dan- subotu, a na ruku nam je išlo odlično vrijeme pa je procjena da ju je posjetilo blizu 12.000 ljudi. Napravljene su bolje pripreme i imali smo ovoga puta angažiranje medija u susret priredbi s najavama na nacionalnim televizijskim kanalima, Kanalu RI, te radijskim postajama, kao i u tisku.

Na samoj je manifestaciji uvedeno je više (kontrole) kod potrošnje kuhanog vina i angažiranjem iskusnih ljudi u koordinaciji pa je manifestacija je imala i pozitivan financijski rezultat. Angažirali smo provjereni glazbeni sastav Kocka šećera, organizirali puštanje balona dobrih želja, a uspješno je bilo i angažiranje topa Gradske straže Bakar. Organizacijski je manifestacija vrlo dobro odrađena uz pomoć volontera iz udruga, kao i pomoć Policijske ispostave Delnice. Tradicionalno, imali smo odličan medijski odjek i na dan održavanja priredbe. Večer prije, također uz lijep broj posjetilaca, uspješno je priređena manifestacija **Bakljama oko jezera** koja je također imala odlično televizijsko „pokrivanje“, a nakon toga su gosti Fužina mogli uživati i na tradicionalnom novogodišnjem koncertu Puhačkog orkestra Fužine, tako da je cjelokupna novogodišnja ponuda bila kvalitetna.

Nositelji: predsjednik TZ, direktor, djelatnici TU, volonteri i udruge

Rashodi: 160.216,24 kn

2.2. Potpore manifestacijama

Uz vlastitu organizaciju manifestacija, TZO Fužine svake godine daje potporu za održavanje određenih priredbi, čiji su glavni nositelji drugi sudionici, prvenstveno udruge.

Biciklistička utrka „Fužine2sea“ održala se po prvi puta u Fužinama 28.8.2016. Radi se o nekoliko utrka različitih po duljini staze i težini tako da je broj sudionika bio velik i

raznolik, od rekreativaca do profesionalnih vozača brdskih bicikala. Organizatori su bili izrazito zadovoljni podrškom pri organizaciji tako da se planira druga po redu utrka u Fužinama koja će se održati 26.8.2017.

Nositelj: Adria bike races, Općina Fužine, Turistički ured, volonteri

Rashodi: 9.145,00 kn

Manifestacije po brendom Plodova gorja, **Dani jagoda i Dani lavande** održani su u srpnju 2016. godine. Osim Dana jagoda 3.7.2016. i dana lavande 10.7.2016., cijeli je mjesec bio u znaku ovih plodova jer su ih lokalni restorani uključili u svoju ponudu.

Nositelj: Plodovi gorja, Turistički ured, OPG-i, restorani

Rashodi: 3.912,75 kn

Tijekom godine održale su se i **druge manifestacije** koje je Turistička zajednica podržala prvenstveno promocijski ali i materijalno u vidu prospekata, promocijskih materijala itd. U nastavku je popis takvih manifestacija:

Mala liga trčanja – 16.4.2016.

Jurjeva 2016. – 22.-30.4.2016.

Marohljini i samoniklo bilje – 7.5.2016.
Music & Poetry fest – 14.5.2016.
Srpanj u Liču (mlada misa) – 1.- 9.7.2016.
Ljeto na Karolini – 30.7.2016.
Blagdan BDM Snježne – 4.- 7.8.2016.
Koncert u Fužinarskoj kući – 25.8.2016.
Gljivarijada Lič – 16. - 17.9.2016.

Nositelj: Udruge Sv. Juraj i Grljak - Lič, Art klub – Fužine, Pjesnici bez granica - Fužine
Rashodi: 931,84 kn

U prilogu se daje pregled priredbi u organizaciji ili suorganizaciji TZO Fužine u 2016. godini.

Dani goranske kuhinje, Fužine, ugost. objekti na području općine	Ponuda autohtonih goranskih jela u restoranima Zabavni program vikendima
Jurjevo-dan zaštitnika župe Lič	Niz sportskih, zabavnih i kulturnih manifestacija, svete mise
Tradicionalni mimohod glazbe	Mimohod povodom praznika Dan rada.
Marohljini i ljekovito bilje, Fužine	Organizirano branje plodova uz edukaciju
International Music & Poetry Fest, Fužine	Susret glazbenika i pjesnika
Regata tradicijskih morskih barki na jedra, Fužine	Regata tradicijskih barki na jezeru Lepenica
Likovna kolonija, Fužine	Izrada umjetničkih djela i izložba
Antonja-dan zaštitnika općine i župe Fužine	Niz sportskih, zabavnih i kulturnih manifestacija svete mise
9. međunarodni polumaraton „Tri jezera“, Fužine	Međunarodna utrka maratonaca i utrka građana
Dan jagoda, Fužine	Sajam proizvoda, obilazak nasada i kušanje
Likerijada i Dan lavande, Fužine – Lič	Sajam proizvoda, obilazak nasada i kušanje
Ausswinkl muzikanti	Koncerti na jezeru Bajer i turističkom brodu
Koncert ozbiljne glazbe- crkva Fužine	Latica Cameron – flauta, Filip Kvesić – gitara
„Ljeto na Karolini“ – Belo Selo	Gastronomsko-povijesna manifestacija
Šumski gurman fest, Fužine, ljetna pozornica i igralište	Predstavljanje hrvatskih narodnih običaja
Hodočašće na Svetište BDM Snježne,	misno slavlje, blagoslov i tradicionalne igre
Koncert F. Kunis & ART klub, Fužine	zabavna večer na ljetnoj pozornici
Međun. susret puhačkih orkestara, Fužine	Susret puhača– kulturni i zabavni program
140 godina DVD-a Fužine	Obilježavanje jubileja vatrogastva
„Fužine to sea“ - međunarodno biciklističko natjecanje "Adria bike"	Sportska i turistička manifestacija
Gljivarijada, Lič	Organizirano branje plodova uz edukaciju
10 godina udruge ART klub Gorski kotar, Fužine	Kulturno zabavni program, izložba
Bakljama oko jezera, Fužine	Šetnja s bakljama, razgled špilje Vrelo
Novogodišnji koncert puhača	Tradicionalni novogodišnji koncert
17. Ispraćaj Stare godine u podne , Fužine	Ispraćaj na igralištu u Fužinama, zabavni program

3. Novi proizvodi

Lanjske godine u kategoriji „novi proizvodi“ proknjižen je dio troškova za uređenje poučne staze Preradović, odnosno izrade zaštitne ograde na opasnom dijelu staze. Investicija je započeta tijekom 2015. zajedničkim ulaganjem Hrvatske turističke zajednice i TZO Fužine. Postavljanje ograde je izvršeno tijekom 2016., a ove se godine još predviđa korekcija (učvršćenje) nekoliko vertikalnih stupova - nosača koji nisu dovoljno dobro izvedeni i potrebno je do kraja financirati projekt.

Nositelj: direktor

Rashodi: 20.000,00 kn

III. KOMUNIKACIJA VRIJEDNOSTI

1. Online komunikacije

U skladu s preporukom Hrvatske turističke zajednice i novih trendova u turizmu, baziranih na modernim tehnologijama, realiziraju se aktivnosti u online komunikaciji. Krajem 2015. godine uveden je jedinstven sustav prijave i odjave gostiju i praćenja statistike eVisitor koji djeluje na razini cijelog sustava Hrvatske turističke zajednice. Uz početne porebleme pri uspostavi sustava, uspelo se, dodatnim educiranjem korisnika, sustav staviti u funkciju i to je dobar preduvjet za olakšanje rada korisnicima te smanjenje obujma „papirnatih“ poslova i statistika kojima je bio opterećen naš Ured. Tijekom 2016. godine sustav je zaživio i pokazao se korisnim za sve dionike u sustavu.

Izravnog plaćenog internet oglašavanja TZ Fužine lanjske godine nije imala. Orijentiramo se na bolju vidljivost destinacije na društvenim mrežama, posebice facebooku, sa ciljem boljem promidžbe. Također, izravno se komunicira s portalima kao i medijskim praćenjima objava s održanih manifestacija.

Postojeća mrežna stranica Turističke zajednice općine Fužine dnevno se ažurira s podacima vezanim za boravak gostiju u destinaciji, ali i motiviranjem dolazaka. Također se vrši dnevno ažuriranje i komunikacija na profilu društvene mreža Facebook.

Trošak vlastitih internet stranica odnosi se na zakup domene i redovno održavanje.

Prošle je godine snimljen vrlo lijep video-klip s predstavljanjem Općine Fužine kao turističke destinacije. Napravljene su tri varijante kratkog filma na vrlo profesionalan način u režiji filmaša Rasima Karalića. Filmovi su postavljeni na you tube kanal, plasiramo ih na facebook stranice, postavljen je na stranice Hrvatske turističke zajednice u okviru predstavljanja EDEN destinacija, gdje Fužine imaju svoju zasebnu stranicu. Izradu filma financirat ćemo ove godine jer lani nismo imali dostatnih sredstava, no, posao je odrađen.

Nositelj: Turistički ured

Rashodi: 2.816,25 kn

2. Offline komunikacije

Cilj offline komunikacija je brendiranje i promoviranje područja općine Fužine kao turističkog odredišta u „klasičnim“ medijima. TZO Fužine puno koristi offline komunikaciju, posebice odnose s javnošću kroz mrežu televizijskih programa, radijskih programa i tiskovina, što je prvenstveno namijenjeno promociji destinacije na domaćem tržištu.

Odnosi s javnošću su, zbog malih troškova, a puno većih efekata od tradicionalnog oglašavanja, prioriteta metoda u promociji TZO Fužine. Prvenstveno se to tiče odnosa s medijima koji su na vrlo visokoj razini. Ti se odnosi grade dugi niz godina i dali su u našoj promociji dosad najuspješnije rezultate. Pojačana je bila promocija uz održavanje manifestacije Dani goranske kuhinje te je snimljen klip o Gorskom kotaru kao PPS destinaciji za HRT i Internet/facebook u kojem je predstavljena i naša ponuda. Imali smo emitiranje turističke emisije Sunčani sat II. programa HR iz Fužina. Sve manifestacije uglavnom nam prate radijske i televizijske postaje, a uz ljetne manifestacije smo imali najčešću promociju kroz najave u programu HTV Dobro jutro Hrvatska te praćenje u regionalnom dnevniku, županijskoj panorami. Najistaknutije manifestacije su našle mjesto i u središnjim informativnim emisijama te emisiji HTV-a „Boje turizma“. Snažno medijsko praćenje imale su naše originalne manifestacije, posebno one vezane uz novogodišnje vrijeme.

Fužine i dalje imaju prioritet u Gorskom kotaru kod odnosa s inozemnim medijskim kućama. Naime, sve novinarske grupe iz inozemstva koje dolaze na Kvarner najčešće se zaustavljaju u Fužinama s motivima upoznavanja prirodnih ljepota i gastronomije i iz toga svake godine proizađu vrijedni napisi u najčešće specijaliziranom tisku ili prilozi na stranim televizijama. Tako smo imali tijekom prošle godine više posjeta grupa inozemnih novinara iz Nizozemske, Češke, Njemačke, Belgije i Francuske. Zanimljivo i indikativno je da su tri novinarke istaknutih turističkih listova te freelancer-i naglasak stavili na ponudu biciklističkih tura, a njemačke su novinarke posebno radile priče o budućoj ponudi naselja Roswell i svih lokacija gdje je sniman novi Winnetou.

Nositelj: Turistički ured, direktor

Rashodi: 5.173,00 kn

U 2016. godini za **udruženo oglašavanje** utrošeno je 888.20 kn. Udruženo oglašavanje je projekat TZ Kvarnera, uključene su sve turističke zajednice, a iznos ovisi o „ključu“ tj. udjelu u prihodima koje svaka turistička zajednica ostvari.

Nositelj: Turistički ured

Rashod: 888,20 kn

Tijekom 2016. godine nismo imali većih potreba za **tiskanim materijalima** Fužina, odnosno područja koje pokriva naša TZ, već smo koristili postojeće zalihe koje moramo obnoviti u 2017. godini.

Značajne smo, međutim, zajedničke aktivnosti imali na razini koordinacije TZ-a Gorskog kotara. Tako je napravljen dotisak imidž brošure Gorski kotar na hrvatskom i njemačkom jeziku te dotisak kataloga smještaja. Kako je naš turistički ured, odnosno TIC jedini u Gorskom kotaru kontinuirano u sezoni otvoren, a izvan sezone radi i subotom i nedjeljom, prihvatili smo veće količine promidžbenih materijala i odradili veliki posao na pružanju informacija gostima.

Napravljeno je posebno izdanje Kalendara događanja 2016. za Gorski kotar koji je plasiran u našim uredima, dotisnute su brošure o ponudi biciklističkih staza te biciklistička karta Gorskog kotara. U vlastitoj režiji smo plasirali kartu - prospekt naših pješačkih i biciklističkih staza

Nositelj: Turistički ured, direktor

Rashod: 1.746,00 kn

Suvenirnica u Turističkom informativnom centru i info punktu pred špiljom Vrelo snabdijeva se prvenstveno autohtonim suvenirima i uporabnim suvenirima s našeg područja. Osnovni cilj je pružiti gostima mogućnost da mogu imati prigodu nabaviti neki karakterističan proizvod s našeg područja. Suvenirni se koriste i kao promocijski materijal u poklon paketima.

Nositelj: Turistički ured

Rashodi: 13.515,00 kn

3. Smeđa signalizacija

Protekle je godine učinjena obnova dijela turističke signalizacije (popravci, bojenje) te postava nove info table ispred špilje Vrelo jer je stara dotrajala.

Nositelj: direktor

Rashodi: 4.612,25 kn

IV. DISTRIBUCIJA I PRODAJA VRIJEDNOSTI

1. Sajmovi

Prošle je godine TZO Fužine sudjelovala na sajmovima zajednički s ostalim turističkim zajednicama Gorskog kotara i najčešće, kad je riječ o inozemstvu, u sklopu štandova Kvarnera. Najznačajniji nastup bio je na sajmu U Stuttgartu, gdje je Gorski kotar imao zaseban štand prvenstveno s ponudom outdoor sadržaja, odnosno aktivnog odmora, pješaćenja, brdskog biciklizma. Nastup je obogaćen promotivnim materijalima na njemačkom jeziku, abio je prigoda za prikupljanje iskustava kako to rade turistički djelatnici, agencije i turističke zajednice iz različitih krajeva svijeta.

Uz izravno sudjelovanje na sajmu Stuttgartu, tijekom 2016. Gorski kotar je predstavljen putem štanda Kvarnera na drugim sajmovima putem svoje imidž brošure i drugih promocijskih materijala. Naglasak je stavljen na informaciju o mogućnosti posjeta lokacijama gdje je sniman novi Winnetou.

U travnju smo predstavljeni u Zagrebu na priredbu Gorski kotar u metropoli, gdje su se predstavili zainteresirani OPG-ovi, dok su turističke zajednice Gorskog kotara imale zajednički štand. Tradicionalno se Gorski kotar predstavio i na Špancirfestu u Varaždinu.

Nositelj: Turistički ured

Rashodi: 3.687,02 kn

2. Studijska putovanja

Planom su bila predviđena sredstva za eventualno studijsko putovanje u 2016. godini, ali takvih nije bilo pa su sredstva rebalansom prenamijenjena.

3. Posebne prezentacije i reprezentacija

Fužine su redovito domaćin studijskim putovanjima novinara koji posjećuju Kvarner. Najčešće je riječ o manjim grupama novinara ili pojedincima koje razgledaju špilju Vrelo, eventualno imaju razgled brodom te kušanje domaćih autohtonih delicija i lovačkih specijaliteta.

Protekle smo godine imali tri studijska putovanja novinara iz Njemačke s kojima smo obilazili lokacije gdje je snimana nova trilogija o Winnetou. Uz grad Roswell, špilju Vrelo, dvije su novinarke obišle i područje Breza, Golubinjaka, Mrzle vodice.

U Fužinama je, pak organizirana prezentacija za turističke agencije naše regije vezana uz buduću ponudu Winnetoua i mogućnost organiziranja izleta.

Dio troškova obuhvaća i reprezentaciju – trošak sastanaka s poslovnim partnerima.

Nositelji: Turistički ured, direktor

Rashodi: 3.899,23 kn

V. INTERNI MARKETING

1. Edukacija

Tijekom godine prisustvovali smo **seminarima** RRIF-a i TEB-a za računovodstvene i knjigovodstvene poslove kao i edukacijama HTZ-a.

Nositelji: Turistički ured, direktor, djelatnici

Rashodi: 4.600,00 kn

Trošak **stručne literature** odnosi se na pretplatu na časopise vezane uz računovodstvo i financije, online izdanje Novog lista, te kupnju nekoliko knjiga vezanih za naše područje poslovanja.

Nositelji: Turistički ured, direktor, djelatnici

Rashodi: 4.030,00 kn

U prvom dijelu 2016. godine Turistička zajednica organizirala je tečajeve njemačkog i talijanskog jezika za djelatnike u turizmu. Trošak tečaja za dvije grupe iznosio je 15.000,00 kn, a 81,25 kn je trošak prijevoza opreme (ploče). Tečaj je organiziran u prostorima Općine koja je prostor ustupila bez naknade, a predavači su bili iz ustanove za obrazovanje odraslih „Expert“ iz Rijeke koja je dala najpovoljniju ponudu. Turistički i ugostiteljski djelatnici su pokazali značajno zanimanje za takav oblik edukacije pa se on ponavlja i u 2017. godini. Na žalost, nismo dobili očekivano sufinanciranje tečaja, no , zanimanje zainteresiranih je značajno pa je ove godine organiziran tečaj i za engleski jezik.

U Fužinama smo i lanjske godine ponovno biti domaćini radionice o obiteljskom smještaju u suorganizaciji TZ Kvarnera, a u suradnji s HUP-om u hotelu Bitoraj je priređen seminar o poslovanju destinacijskih menadžment kompanija i upravljanju destinacijom.

Nositelj: TZ Fužine

Rashodi: 15.081,25 kn

2. Koordinacija subjekata uključenih u turistički promet

Turistička zajednica Fužine u svom poslovanju bavi se i organiziranjem ili suorganizacijom prihvata organiziranih grupa gostiju kojima se onda nudi cjelokupan aranžman boravka, npr. uključujući turistički vlak ili brod, posjet Zavičajnoj zbirci Lič, Svetišću, proizvođačima autohtonih proizvoda itd. Stavka troška koordinacije subjekata odnosi se na prolazne stavke naplaćenih i plaćenih karata za dodatne sadržaje. Podmireni su i troškovi suorganizacije grupe stranih turista koji su boravili na području Špičunka u organizaciji nizozemske agencije.

Nositelj: Turistički ured

Rashodi: 32.741,23 kn

VI. MARKETINŠKA INFRASTRUKTURA

Planom su bila predviđena sredstva za otkup starih fotografija i razglednica u 2016. godini, ali nije došlo do ostvarenja pa su sredstva rebalansom brisana.

VII. TRANSFER BORAVIŠNE PRISTOJBE OPĆINI (30%)

Prema članku 20. stavak 3. Zakona o boravišnoj pristojbi, 30% od prikupljenih sredstava boravišne pristojbe doznaju se općini na čijem području se nalazi turistička zajednica. Navedena sredstva koriste se za potrebe poboljšanja uvjeta boravka turista, a na temelju prethodno usvojenog zajedničkog programa Turističke zajednica općine Fužine i Općine Fužine.

Nositelji: Turistički ured, voditelj financija i računovodstva

Rashodi: 28.640,39 kn

VIII. OSTALO (planovi razvoja turizma, marketing planovi)

Tijekom 2016. godine krenula je izrada Strateškog marketinškog i akcijskog programa turizma na razini Županije i Gorskog kotara kao subregije uz stručno vođenje Instituta za turizam i Fakulteta za turistički i hotelski menadžment. U radnoj grupi za Gorski kotar u radu je sudjelovao i direktor TZO Fužine.

Nositelj: direktor TZO Fužine

Rashodi: 1.090,00 kn

Protekle godine uspostavljen je sustav e-visitor koji omogućuje prijavu i odjavu gostiju elektroničkim putem. Poslije početnih teškoća, komercijalni objekti i domaćinstva koja se bave iznajmljivanjem uglavnom su usvojili nove tehnologije. Na žalost, Ministarstvo turizma i HTZ su zamislili da se sustavom obuhvate i vikendaši, odnosno vlasnici kuća za odmor koje se ne iznajmljuju, već koriste za vlastite potrebe. To se na terenu čini gotovo neprovedivim i morat će se riješiti na neki drugi način, želi li se naplatiti paušalna boravišna pristojba i registrirati ti gosti.

Uvođenjem e-visitora dobili smo problem s tzv. sezonskim radnicima. Mi smo davno primijenili napatuk MINT-a gdje je svatko tko boravi u komercijalnom smještaju dužan imati regularnu prijavu i snositi trošak boravišne pristojbe.

Dobili smo novi naputak Ministarstva gdje se omogućuje tzv. sezonski rad bez prijave, ali radnici moraju imati potvrdu promjene prebivališta. Očito je u Zakonu riječ o reliktu još iz socijalizma za koji ćemo se, kod promjene zakona, morati izboriti da se ukine ili čvrsto definira jer je sad otvorena mogućnost izbjegavanja obveza.

IX. KREDITNE OBVEZE

Tijekom 2016. godine nije bilo zaduživanja kod poslovnih banaka.

OSTALO

Kako tipiziranim izvješćem nije predviđeno opisati i ostale aktivnosti koje su kroz Turističku zajednicu i njezina tijela obavljanje i bez materijalnih izdvajanja vidljivih u Izvještaju o radu i Financijskom izvještaju, to na kraju dajemo i osvrt na neke turističke napore i problematiku u protekloj godini.

Općenita konstatacija za našu turističku općinu i njena naselja je da i dalje imamo turističko obilježje, dovoljnu privlačnost, sadržaje i turističke proizvode, solidno ugostiteljstvo, no, kako je već spomenuto, pali smo nekoliko posljednjih godina u općem izgledu naselja, održavanju javnih površina, održavanju lokacija na kojima se gosti najviše zadržavaju, košenju trave, zamjeni dotrajalih klupa itd. Kako naša lokalna samouprava ima vlastito komunalno poduzeće, taj dio nam nikako ne bi trebao biti predmet zasad dobronamjenog ukazivanja gostiju. Bolje je npr. i maknuti dotrajale klupe, nosače kanti za smeće ili sl. nego da sve to odražavaj nebrigu. Isto je s košenjem trave uz jezero, održavanjem drvoreda, na što su članovi Turističkog vijeća prošle godine u više navrata ukazivali. Čak nam je i redovito pražnjenje kanti za smeće uz jezero Bajer izostalo, a male metalne kante gotovo da više i ne postoje. Čistoća i izgled turističkog mjesta jedan je od osnovnih preduvjeta koji govori okulturi, navikama ljudi koji ovdje žive, ali i organizaciji i djelovanju javnih službi. S obzirom da smo do pred prije nekoliko godina bili redovno nagrađivani u različitim akcijama i natjecanjima na državnoj razini i taj se segment djelovanja dostigao određenu razinu, potrebno je uložiti dodatne napore na sanaciji svih odmorišta uz jezera, klupa, signalizacije itd. O redovnom održavanju čistoće i javnih površina nije potrebno ni govoriti.

Ponovit ćemo konstataciju o značajnom problemu prometa teških vozila kroz središte naselja, gdje su koncentrirani ugostiteljski sadržaji, ali ti kamioni prolaze i našim nglavim cestama, gdje se nalaze smještajni kapaciteti. Gradnja obilaznice bi morala biti jedan od prioriteta rješavanja u općini Fužine.

Ostaju nam i problemi derutnih objekata – zgrade Premer, Sindikalnog odmarališta, kuće Tomac u Fužinama pa i Stare šumarije i Pivarne. Sve su to objekti koji dominiraju naseljem i mi smo naviknuti da izgledaju tako kako izgledaju, međutim, sigurno da gostima koji dolaze u Fužine ne djeluju reprezentativno i bilo bi nužno određenim mjerama potaknuti vlasnike na sanaciju.

Slično je i s bivšim odmaralištem Jadrolinije koje kao da je zaboravljeno. Što kao lokalna zajednica tu možemo učiniti nije izvjesno, no svakako je riječ o otvorenom problemu.

Ostao nam je i protekle godine otvoren problem zatvaranja prometa uz obalu jezera. To se povremeno rješavalo postavljanjem lanca, no, kako je sada na tu lokaciju dovedena električna energija, svakako bi trebalo planirati postavljanje automatiziranog sustava, radi nesmetang prometovanja turističkog vlaka.

Tijekom 2016. imamo, naravno i pozitivnih primjera naših članova koji su unaprijedili svoje poslovanje. Kad je riječ o ponudi koja je obogatila naš turistički proizvod, treba istaknuti iskorak Zabavnog parka u Vratima, gdje se investitorima vraća uloženi trud kroz sve više potražnje za tim proizvodom. Također, dodavanje novih sadržaja u park je odlično primljeno od gostiju.

Drugi odličan proizvod koji funkcionira je ponuda iznajmljivanja bicikala Alpi bike u središtu Fužina. Tvrtka koja je napravila ponudu samostalno i komercijalno funkcionira i dobra nam je okosnica za daljnji razvoj outdoor ponude u sportskom i rekreacijskom biciklizmu.

Također, dobar nam je sadržaj ponude autohtonih proizvoda OPG-ova u središtu Fužina, što je naišlo na dobar prijem gostiju, a govori egzaktno i o našoj posjećenosti.

Ugostiteljstvo na našem području ostaje najčešće na dobroj razini kvalitete i imali smo u Turističkom uredu različitih ocjena i procjena, no taj segment ponude može se smatrati solidnim.

Dobili smo dva nova ugostiteljska objekta u Vratima – jedan nudi prehranu kroz piceriju, drugi je kafić na zanimljivoj lokaciji izlaza s auto ceste i to je dodatak našoj ponudi. Dobar doprinos ponudi daje kafić Bajer kraj jezera koji, na žalost, puno ovisi o vremensikm prilikama, ali ispunjava funkciju.

Kvaliteta našeg smještaja nije upitna, osim u izoliranim slučajevima. Tako moramo spomenuti da je u Fužine stigla nagrada za najbolji apartman na hrvatskom kontinentu. U 20. akciji „Turistički cvijet – kvaliteta za Hrvatsku“ izuzetno priznanje za izvrsnost primila je iznajmljivačica u domaćinstvu Sabina Urbanc, čiji su apartmani u Fužinama proglašeni najboljima u kontinentalnoj Hrvatskoj.

Također, po ocjenama trenutno najznačajnije posredničke kuće u Europi, Booking com-a za 2016., u Fužinama su apartmani sa 4 zvjezdice „Erika“, vlasnice Sanje Rački dobili ocjenu od čak 9,8, apartmani Sabina 9,5, a hotel „Bitoraj“ vrijednih 8,5 bodova od 10 mogućih.

DRUGI SADRŽAJI

Brod i vlak

- zajedničkim zaključkom na razini Općine, upravljanje turističkim vlakom je preuzelo KTD i suradnja je lani bila dobra i proizvod bolje funkcionira. Turistički brod ostao je kod dosadašnjih najmoprimaca. Postigli smo dogovor da brod bude u funkciji svakodnevno u sezoni sa po dvije vožnje dnevno, a tijekom vikenda cjelodnevno. Također, poslovi s organiziranim grupama su odrađeni u redu. U sadašnjem načinu eksploatacije broda (dakle bez ugostiteljske ponude), proizvod je bio u ponudi, što je najvažnije.

S obzirom da Općina Fužine snosi većinu troškova oko održavanja i drugih obveza broda, a naša provizija na prodane karte je samo 4%, valjalo bi razmisliti možemo li i taj proizvod bolje iskoristiti.

Projekti

Tijekom 2015. godine smo uspješno, u suradnji s Općinom i sredstvima PGŽ i HTZ, napravili veliki zahvat izmjene rasvjete u špilji Vrelo. Zahvat se u eksploataciji, tijekom 2016. pokazao uspješnim. Nova led rasvjeta ne zagrijava špilju, a osvjetljenje je čak i nešto bolje no tradicionalnim žaruljama. Dijelom smo imali početnih teškoća koje rješavamo s izvođačem radova, tvrtkom Montelektro.

Dogovorili smo u Županiji i na razini Općine sufinanciranje za postavljanje metalne turističke signalizacije na državnim i županijskim cestama. Bilo je planirano da se projekt ostvari lani jeseni, no, zbog bolesti, a sada i smrti vlasnika tvrtke koja je dobila posao, projekt će se nastaviti tijekom ove godine. Projekt signalizacije bi trebao obogatiti izgled naših naselja i obilježiti sve značajnije turističke lokacije i objekte.

Zahvaljujući dobivanju sredstava na natječaju Hrvatske TZ i sufinanciranju Općine i TZ, lani smo, kako je već spomenuto, realizirali postavljanje zaštitne ograde na najopasnijem i nezaštićenom dijelu šetnice Preradović. Time je projekt obnove te poučne staze uglavnom dovršen.

Winnetou

Tijekom 2015. godine u našoj okolini je snimana nova trilogija o indijanskom poglavici Winnetou. Filmovi su zasad emitirani na njemačkom TV kanalu RTL, a očekuje se i daljnja distribucija. Kako smo već spomenuli, produkcijska kuća Ratpack prepustila je bez naknade naselje Roswell na uporabu Općini Fužine za turističke svrhe. Općina je uspostavila dogovor s Hrvatskim šumama koje su vlasnici zemljišta. Također, iz sredstava Općine i Hrvatske turističke zajednice je sanirano naselje Roswell, kako bi objekti koji su najčešće bili samo kulise, bili očuvani i već na godinu stavljeni u turističku ponudu. U tijeku je sanacija pristupnih cesta i napravljen je projekt obnove natpisa, postavljanja figura iz filma za fotografiranje, osmišljavanje izložbenog prostora i drugi poslovi. Zanimanje za posjet i obilazak lokacija gdje su snimani filmovi je prisutno, no zasad će se moći organizirati izletnička ponuda za organizirane grupe. Ova će nam godina dati bolje informacije o mogućnosti daljeg razvitka tog novog proizvoda.

E- Visitor

Prošle je godine uspostavljen je sustav e-visitor koji omogućuje prijavu i odjavu gostiju elektroničkim putem. Poslije početnih teškoća, komercijalni objekti i domaćinstva koja se bave iznajmljivanjem uglavnom su usvojili nove tehnologije. Na žalost, Ministarstvo turizma i HTZ su zamislili da se sustavom obuhvate i vikendaši, odnosno vlasnici kuća za

odmor koje se ne iznajmljuju, već koriste za vlastite potrebe. To se na terenu čini gotovo neprovedivim i morat će se riješiti na neki drugi način, želi li se naplatiti paušalna boravišna pristojba i registrirati ti gosti.

Uvođenjem e-visitora dobili smo problem s tzv. sezonskim radnicima. Mi smo davno primijenili naputak MINT-a gdje je svatko tko boravi u komercijalnom smještaju dužan imati regularnu prijavu i snositi trošak boravišne pristojbe.

Dobili smo novi naputak Ministarstva gdje se omogućuje tzv. sezonski rad bez prijave, ali radnici moraju imati potvrdu promjene prebivališta. Kako je dokaz o promjeni prebivališta prilično diskutabilan u operativnom poslovanju iznajmljivača, to ćemo se morati, kod promjene zakona, aktivno uključiti u javnu raspravu i morati izboriti da se čvrsto definira boravak u komercijalnim objektima jer je sad otvorena mogućnost izbjegavanja obveza.

PRILOG: TABLICA PRIMITAKA I IZDATAKA 2015/2016

RB	PRIHODI PO VRSTAMA	2015	2016	udio 2015	udio 2016	indeks 16/15
1.	Boravišna pristojba	128.115,51	81.064,85	11,93	9,56	63,27
2.	Članarina TZ	43.220,94	25.017,74	4,03	2,95	57,88
3.	Proračun općine	154.637,50	85.000,00	14,40	10,03	54,97
4.	Druge aktivnosti	649.465,77	517.920,49	60,50	61,11	79,75
5.	Prijenos prihoda preth.god.	23.468,10	125.568,63	2,19	14,82	535,06
6.	Ostali nespomenuti pr.	74.660,07	13.000,00	6,95	1,53	17,41
SVEUKUPNO PRIHODI:		1.073.567,89	847.571,71	100,00	100,00	78,95

RB	RASHODI PO VRSTAMA	2015	2016	udio 2015	udio 2016	indeks 16/15
I.	ADMINISTRATIVNI RASHODI	402.731,32	416.145,52	42,48	51,67	103,33
1.	Rashodi za radnike	326.827,28	332.516,99			
2.	Rashodi ureda	74.213,04	82.168,53			
3.	Rad tijela TZ	1.691,00	1.460,00			
II.	DIZAJN VIJEDNOSTI	308.332,93	266.794,06	32,52	33,12	86,53
1.	Poticanje i sudjelovanje u uređenju grada/općine	40.233,44	26.099,93			
2.	Manifestacije	232.004,49	220.694,13			
3.	Novi proizvodi	36.095,00	20.000,00			
III.	KOMUNIKACIJA VRIJEDNOSTI	57.612,19	28.740,70	6,08	3,57	49,89
1.	Online komunikacije	3.281,25	2.806,25			
2.	Offline komunikacije	48.580,94	21.322,20			
3.	Smeđa signalizacija	5.750,00	4.612,25			
IV.	DISTRIBUCIJA I PRODAJA VRIJEDNOSTI	11.324,67	7.586,25	1,19	0,94	66,99
1.	Sajmovi	7.253,33	3.687,02			
2.	Studijska putovanja	0,00	0,00			
3.	Posebne prezentacije i	4.071,34	3.899,23			

	reprezentacija					
V.	INTERNI MARKETING	47.802,25	56.452,48	5,04	7,01	118,10
1.	Edukacija	3.424,00	23.711,25			
2.	Koordinacija subjekata	44.378,25	32.741,23			
3.	Nagrade i priznanja	0,00	0,00			
VI.	MARKETINŠKA INFRASTRUKTURA	2.849,00	0,00	0,30	0,00	0,00
1.	Multimedijalni materijali	0,00	0,00			
2.	Istraživanje tržišta	0,00	0,00			
3.	Formiranje baze podataka	0,00	0,00			
4.	Suradnja s međ.institucijama	0,00	0,00			
5.	Banka fotografija	1.000,00	0,00			
6.	Jed. inform.sustav/oprema	1.849,00	0,00			
VII.	TRANSFER BORAVIŠNE PRISTOJBE OPĆINI (30%)	39.807,43	28.640,39	4,20	3,56	71,95
VIII.	OSTALO (Planovi razvoja turizma, marketing planovi)	0,00	1.090,00	0,00	0,14	—
XI.	KREDITNE OBVEZE	77.539,47	0,00	8,18	0,00	0,00
	SVEUKUPNO RASHODI:	947.999,26	805.449,40	100,00	100,00	84,96